

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B**

NEUVOSTON YHTEINEN KANTA 2008/944/YUTP,

vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008,

sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä

(EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

virallinen lehti

	N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u> Neuvoston päätös (YUTP) 2019/1560, annettu 16 päivänä syyskuuta 2019	L 239	16	17.9.2019

▼B

**NEUVOSTON YHTEINEN KANTA 2008/944/YUTP,
vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008,
sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa
koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä**

*1 artikla***▼M1**

1. Kunkin jäsenvaltion on arvioitava sille esitettyjä lupahakemuksia, jotka koskevat 12 artiklassa mainitussa EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevien tuotteiden maastavientiä, siirto hallitukselta toiselle mukaan luettuna, tapauskohtaisesti 2 artiklan perusteiden nojalla.

1 a. Kutakin jäsenvaltiota kannustetaan arvioimaan EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevien tuotteiden vientilupia uudelleen niiden myöntämisen jälkeen, jos ne saavat uutta merkityksellistä tietoa käyttöönsä.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin maastavientiä koskeviin lupahakemuksiin kuuluvat:

- lupahakemukset, jotka koskevat varsinaista maastavientiä, myös puolustustarvikkeiden kolmansissa maissa tapahtuvaa lisensioitua valmistusta varten,
- välityslupahakemukset,
- kauttakulkua koskevat lupahakemukset,
- ohjelmistojen ja teknologian aineettomia siirtoja sähköisin keinoin, telekopiointe tai puhelimella koskevat lupahakemukset.

Jäsenvaltioiden lainsäädännössä on säädettävä, missä tapauksissa nämä hakemukset edellyttävät maastavientilupaa.

*2 artikla***Perusteet****▼M1**

1. Peruste 1: Jäsenvaltioiden kansainvälisten velvoitteiden ja sitoumusten noudattaminen, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston tai Euroopan unionin määräämien pakotteiden, asesulkua ja muita asioita koskevien sopimusten sekä muiden kansainvälisten velvoitteiden ja sitoumusten noudattaminen

▼B

Maastavientilupa on evättävä, jos sen myöntäminen olisi ristiriidassa muun muassa seuraavan kanssa:

- a) jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet ja sitoumukset, jotka koskevat Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan unionin sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön määräämien asevientikieltojen täytäntöönpanoa;
- b) jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet, jotka johtuvat ydinaseiden leviämisen estämisestä koskevasta sopimuksesta, biologisten ja toksiniaseiden kieltoisopimuksesta ja kemiallisten aseiden kieltoisopimuksesta;

▼ M1

- ba) jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet, jotka johtuvat eräitä tavanomaisia aseita koskevasta yleissopimuksesta ja siihen liitetyistä asiaankuuluvista pöytäkirjoista;
- bb) jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet, jotka johtuvat asekauppasopimuksesta;
- c) jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet, jotka johtuvat jalkaväki-miinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdystä yleissopimuksesta (Ottawan sopimus);
- ca) sitoumukset, jotka johtuvat pienaseiden ja kevyiden aseiden laitto-man kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja pois-tamista koskevasta toimintaohjelmasta;

▼ B

- d) jäsenvaltioiden sitoumukset, jotka koskevat Australia-ryhmää, ohjusteknologian valvontajärjestelyä, Zangger-komiteaa, ydinalan vie-jämaiden ryhmää, Wassenaarin järjestelyä ja ballististen ohjusten leviämisen estävää Haagin käytännesäännöstöä.

2. Peruste 2: Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja kansainvälisen hu-manitaarisen oikeuden noudattaminen lopullisessa määrämaassa.

— Arvioituaan vastaanottajamaan suhtautumisen kansainvälisissä ih-misoikeussopimuksissa vahvistettuihin keskeisiin periaatteisiin jäsen-valtioiden on:

- a) evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita saa-tetaan käyttää kansalliseen sortotoimintaan;
- b) noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta myöntäes-sään, tapauskohtaisesti ja ottaen huomioon sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden ominaisuudet, maastavientilupia mai-hin, joissa Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston toimivaltaiset elimet ovat todenneet vakavia ihmisoikeusloukkauksia.

Tältä osin teknologiaan tai tarvikkeisiin, joita saatetaan käyttää kan-salliseen sortotoimintaan, kuuluvat muun muassa teknologia tai tar-vikkeet, joiden osalta on näyttöä siitä, että ilmoitettu loppukäyttäjä on käyttänyt niitä tai vastaavanlaista teknologiaa tai vastaavanlaisia tarvikkeita kansalliseen sortotoimintaan, tai joiden osalta on syytä olettaa, että ne päätyvät muuhun kuin ilmoitettuun loppukäyttöön tai muulle kuin ilmoitetulle loppukäyttäjälle ja että niitä käytetään kan-salliseen sortotoimintaan. Tämän yhteisen kannan 1 artiklan mukai-sesti teknologian tai tarvikkeen ominaisuuksia arvioidaan huolelli-sesti erityisesti, jos teknologia tai tarvike on tarkoitettu sisäistä tur-vallisuutta varten. Kansallista sortotoimintaa ovat muun muassa ki-dutus ja muu julma, epäinhimillinen ja halventava kohtelu tai ran-gastus, ilman oikeudenkäyntiä toteutetut tai mielivaltaiset teloitus- set, katoamiset, mielivaltaiset vangitsemiset ja muut niiden ihmis-oikeuksien ja perusvapauksien törkeät loukkaukset, jotka on mää-ritelty kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, joihin kuuluvat ih-misoikeuksien yleismaailmallinen julistus sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus.

▼B

— Arvioituaan vastaanottajamaan suhtautumisen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden asiakirjoissa vahvistettuihin keskeisiin periaatteisiin jäsenvaltioiden on:

- c) evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita saatetaan käyttää kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakaviin loukkauksiin.

3. Peruste 3: Lopullisen määrämän sisäinen tilanne vallitsevien jännitteiden tai aseellisten konfliktien osalta

Jäsenvaltioiden on evättävä lupa sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden vienniltä, joka aiheuttaisi tai pitkittäisi aseellisia konflikteja tai kärjistäisi jännitteitä tai konflikteja lopullisessa määrämässä.

4. Peruste 4: Alueellisen rauhan, turvallisuuden ja vakauden suojele

Jäsenvaltioiden on evättävä maastavientilupa, jos on olemassa selkeä vaara, että ilmoitettu vastaanottaja käyttäisi vietävää sotilasteknologiaa tai vietäviä puolustustarvikkeita hyökkäykselliseen toimintaan toista maata vastaan tai tehostaakseen voimatoimin aluevaatimusta. Näitä vaaroja harkitessaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon muun muassa seuraavaa:

- a) vastaanottavan ja toisen maan välinen aseellinen konflikti tai sellaisen todennäköisyys;
- b) naapurimaan alueeseen kohdistuva vaatimus, jonka vastaanottajamaa on aikaisemmin yrittänyt tai uhannut toteuttaa voimatoimin;
- c) todennäköisyys, että sotilasteknologiaa tai puolustustarvikkeita käytettäisiin muuta kuin vastaanottajamaan oikeutettua kansallista turvallisuutta ja puolustusta varten;
- d) alueellista vakautta ei saa horjuttaa merkittävällä tavalla.

5. Peruste 5: Jäsenvaltioiden ja niiden alueiden, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio vastaa, sekä ystävällismielisten ja liittolaisvaltioiden kansallinen turvallisuus

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon seuraavaa:

- a) vietävän sotilasteknologian tai vietävien puolustustarvikkeiden mahdollinen vaikutus omiin, muiden jäsenvaltioiden sekä ystävällismielisten ja liittolaisvaltioiden puolustus- ja turvallisuusasetuihin hyväksyen kuitenkin, ettei tämä seikka voi rajoittaa ihmisoikeuksien kunnioittamista ja alueellista rauhaa, turvallisuutta ja vakautta koskevien perusteiden huomioon ottamista;
- b) vaara, että asianomaista sotilasteknologiaa tai asianomaisia puolustustarvikkeita käytetään niiden omia asevoimia tai muiden jäsenvaltioiden tai ystävällismielisten tai liittolaisvaltioiden asevoimia vastaan.

6. Peruste 6: Ostajamaan asenne kansainväliseen yhteisöön erityisesti sen osalta, mikä koskee sen suhtautumista terrorismiin, sen liittolaisuuksien luonnetta ja kansainvälisen oikeuden noudattamista

▼B

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon muun muassa seuraavat ostajamaata koskevat tiedot:

- a) terrorismin ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden tukeminen tai edistäminen;
- b) kansainvälisten sitoumusten täyttäminen, erityisesti voimatoimista pidättäytymisen osalta, ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen;
- c) sitoutuminen joukkotuhoukseiden leviämisen estämiseen sekä muihin asevalvonnan ja aseidenriisun aloihin, erityisesti perusteessa 1 olevassa b alakohdassa tarkoitettujen asevalvonta- ja aseidenriisuntasopimusten allekirjoittaminen, ratifiointi ja täytäntöönpano.

7. Peruste 7: Vaara, että sotilasteknologia tai puolustustarvikkeet päätyvät muualle ostajamaassa tai jälleenviedään epätoivottavin ehdoin

Arvioitaessa vietävän sotilasteknologian tai vietävien puolustustarvikkeiden merkitystä vastaanottajamaalle ja vaaraa, että teknologia tai tarvikkeet siirrettäisiin edelleen epätoivotulle loppukäyttäjälle tai epätoivotuun loppukäyttöön, on otettava huomioon seuraavaa:

- a) vastaanottajamaan puolustusta ja kansallista turvallisuutta koskevat oikeutetut edut, myös osallistuminen Yhdistyneiden Kansakuntien tai muuhun rauhanturvatoimintaan;
- b) vastaanottajamaan tekninen valmius teknologian tai tarvikkeiden käyttöön;
- c) vastaanottajamaan valmius soveltaa tehokasta vientivalvontaa;
- d) vaara, että teknologia tai tarvikkeet jälleenviedään epätoivottuihin kohteisiin, ja vastaanottajamaata koskevat tiedot sen osalta, onko se noudattanut viejäjäsenvaltion aiheellisiksi katsomia jälleenvientiä koskevia määräyksiä tai ennakkosuostumuksia;
- e) vaara, että teknologia tai tarvikkeet siirretään edelleen terroristijärjestöille tai yksittäisille terroristeille;
- f) takaisinmallinnuksen tai teknologian tahattoman siirron vaara.

8. Peruste 8: Sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden viennin yhteensopivuus vastaanottajamaan teknisen ja taloudellisen valmiuden kanssa ottaen huomioon, että valtioiden olisi täytettävä oikeutetut puolustus- ja turvallisuustarpeensa mahdollisimman vähäisin aseistukseen suunnatuin inhimillisin ja taloudellisin voimavaroin

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon asianmukaisten lähteiden, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman, Maailmanpankin, Kansainvälisen valuuttarahaston ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) selvityksissä olevien tietojen perusteella, haittaisiko ehdotettu vienti vakavasti vastaanottajamaan kestävä kehitystä. Niiden on tarkasteltava tätä varten vastaanottajamaan sotilasmenojen osuutta suhteessa sosiaalimenoihin, ottaen huomioon myös Euroopan unionin antama tai kahdenvälinen apu.

▼B*3 artikla*

Tämä yhteinen kanta ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa tiukempaa kansallista politiikkaa.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava toisilleen yksityiskohtaisia tietoja tämän yhteisen kannan perusteiden nojalla evätyistä maastavientilupahakemuksista ja ilmoitettava perustelut luvan epäämiseen. Ennen kuin jäsenvaltio myöntää luvan, jonka yksi tai useampi toinen jäsenvaltio on evännyt olennaisesti samankaltaiselta toimitukselta viimeisten kolmen vuoden aikana, sen on neuvoteltava ensin luvan evänneen yhden tai useamman jäsenvaltion kanssa. Jos jäsenvaltio neuvottelujen jälkeen kuitenkin päättää myöntää luvan, sen on ilmoitettava asiasta luvan evänneelle yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle ja annettava yksityiskohtainen selvitys perusteluistaan.

2. Päätös sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden siirrosta tai siirron epäämisestä on kunkin jäsenvaltion omassa harkinnassa. Lupa katsotaan evätyksi, kun jäsenvaltio on kieltäytynyt antamasta lupaa asianomaisen sotilasteknologian tai puolustustarvikkeen myyntiin tai vientiin, jos myynti olisi muutoin tapahtunut, tai asiaa koskevan sopimuksen tekemiseen. Tätä varten ilmoituksenvaraiseksi epäämiseksi voidaan kansallisten menettelyjen mukaisesti katsoa kieltäytyminen antamasta lupaa aloittaa neuvottelut tai kielteinen vastaus viralliseen, tiettyä tilausta koskevaan alustavaan tiedusteluun.

3. Jäsenvaltioiden on pidettävä tällaiset kiellot ja neuvottelut luottamuksellisina eivätkä ne saa käyttää niitä kaupallisen edun tavoitteluun.

5 artikla

Maastavientiluvan saa myöntää vain loppukäyttöä lopullisessa määrämässä koskevien luotettavien ennakkotietojen perusteella. Tämä edellyttää yleensä perusteellisesti tarkistettua loppukäyttäjätodistusta tai muita asiaankuuluvia asiakirjoja ja/tai lopullisen määrämää myöntämää virallista lupaa. Arvioidessaan lupaa sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden maastavientiin kolmannessa maassa tapahtuvaa valmistusta varten, jäsenvaltioiden on otettava erityisesti huomioon valmiin tuotteen mahdollisen käyttö valmistusmaassa ja vaara, että valmis tuote saattaa päätyä muualle tai se saatetaan viedä epätoivotulle loppukäyttäjälle.

▼M1*6 artikla*

Tämän yhteisen kannan 2 artiklassa olevia perusteita ja 4 artiklassa säädettyä neuvottelumenettelyä on sovellettava myös jäsenvaltioihin neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009 ⁽¹⁾ liitteessä I mainittujen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian osalta, jos on vakavaa aiheutta olettaa,

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 428/2009, annettu 5 päivänä toukokuuta 2009, kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1).

▼ M1

että tällaisten tuotteiden ja teknologian loppukäyttäjänä ovat vastaanottajamaan asevoimat, kansalliset turvallisuusjoukot tai vastaavat yksiköt, tämän kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 428/2009 soveltamista. Tähän yhteiseen kantaan sisältyvien viittausten sotilasteknologiaan tai puolustustarvikkeisiin katsotaan tarkoittavan myös tällaisia tuotteita ja tällaista teknologiaa.

7 artikla

Tehdäkseen tämän yhteisen kannan mahdollisimman tehokkaaksi jäsenvaltioiden on pyrittävä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa lujittamaan yhteistyötään ja edistämään lähentymistään sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin alalla, muun muassa asiaankuuluvien tietojen vaihdolla, mukaan lukien tiedot epäämismilmoituksista ja asevientipolitiikoista, sekä kartoittamalla mahdollisia toimenpiteitä lähentymisen lisäämiseksi edelleen.

8 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava Euroopan ulkosuhdehallinnolle viimeistään kunkin vuoden 30 päivänä kesäkuuta edellistä kalenterivuotta koskevat tiedot sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennistään ja tämän yhteisen kannan täytäntöönpanosta.

2. Neuvostolle on jäsenvaltioiden antaman aineiston perusteella toimitettava hyväksyttäväksi Euroopan unionin vuosikertomus, joka on asetettava yleisön saataville toimintakertomuksen ja Euroopan ulkosuhdehallinnon verkkosivuilta haettavissa olevan tietokannan muodossa.

3. Kunkin jäsenvaltion, joka vie EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevaa teknologiaa tai tarvikkeita, on lisäksi julkaistava sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennistään sisällöltään soveltuvien osin kansallisen lainsäädännön mukainen kansallinen kertomus.

▼ B*9 artikla*

Jäsenvaltioiden on yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa tarvittaessa arvioitava yhdessä jäsenvaltioiden sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin mahdollisten tai tosiasiallisten vastaanottajamaiden tilannetta tämän yhteisen kannan periaatteiden ja perusteiden kannalta.

10 artikla

Jäsenvaltiot voivat soveltuvien osin ottaa huomioon myös ehdotettujen vientitoimitusten merkityksen taloudellisten, sosiaalisten, kaupallisten ja teollisten etujensa kannalta, mutta nämä tekijät eivät saa vaikuttaa edellä mainittujen perusteiden soveltamiseen.

▼ B*11 artikla*

Jäsenvaltioiden on pyrittävä kaikin tavoin rohkaisemaan muita sotilasteknologiaa tai puolustustarvikkeita vieviä valtioita soveltamaan tämän yhteisen kannan perusteita. Niiden on vaihdettava näitä perusteita soveltavien kolmansien valtioiden kanssa säännöllisesti kokemuksia sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden vientivalvontapolitiikastaan ja kyseisten perusteiden soveltamisesta.

12 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että ne voivat kansallisen lainsäädäntönsä perusteella valvoa EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevan teknologian ja tarvikkeiden vientiä. EU:n yhteinen puolustustarvikeluettelo toimii jäsenvaltioiden kansallisten sotilasteknologia- ja puolustustarvikeluetteloiden viiteluettelona, mutta se ei suoranaisesti korvaa niitä.

▼ M1*13 artikla*

Tähän yhteiseen kantaan liittyvää käyttäjän opasta, jota tarkistetaan säännöllisesti, käytetään tämän yhteisen kannan täytäntöönpanon toimintaohjeina.

▼ B*14 artikla*

Tämä yhteinen kanta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

▼ M1*15 artikla*

Tätä yhteistä kantaa tarkastellaan uudelleen viiden vuoden kuluttua neuvoston päätöksen (YUTP) 2019/1560 ⁽¹⁾ hyväksymispäivästä.

▼ B*16 artikla*

Tämä yhteinen kanta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2019/1560, annettu 16 päivänä syyskuuta 2019, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä vahvistetun yhteisen kannan 2008/944/YUTP muuttamisesta (EUVL L 239, 17.9.2019, s. 16).